

Socha sv. Jana Nepomuckého, Vojnův Městec

Popis:

Vprostřed návsi na zatravněném ostrůvku, ve stínu tří vzrostlých lip stojí socha sv. Jana Nepomuckého (restaurování v roce 2017). Byla vystavěna zřejmě v roce 1724, tedy krátce po svatořečení tohoto světce, kterého zpodobňuje v jeho typické póze, oděného do hávu kanovníka třímajícího v ruce kříž s Ježíšem Kristem.

Podrobný popis:

Svatý Jan Nepomucký patří mezi jednoho z nejčastěji zpodobňovaných a oslavovaných světců, ať již malovaného na plátně, vytesaného do kamene či jako patrona kostelů a kapliček. Ve Vojnově Městci stojí jeho socha na kamenném podstavci lemovaném římsou, na něj dosedá sokl ve tvaru pěticípé hvězdy, což je jeden ze symbolů světce. Samotná socha je vytesaná v životní velikosti. Původně byla u pravé nohy světce umístěna soška malého okřídleného děťátka vznášejícího se na obláčku, ta byla ale vandaly poškozena a dnes je umístěna na obecním úřadě.

Život jednoho z nejčastěji ztvárňovaných, připomínaných a oslavovaných světců byl velice pohnutý, a zřejmě i proto se stal významnou ikonou křesťanského světa. Jan se narodil kolem roku 1340 v tehdy trhové vsi Pomuk, náležící nedalekému cisterciáckému klášteru, a byl pokřtěn v kostele sv. Jakuba. Legenda říká, že na místě, kde se dnes tyčí barokní chrám zasvěcený Janově památce, dříve stával světcův rodný domek. Otec Velfín byl v letech 1355-1367 pomuckým rychtářem. O matce žádná zmínka neexistuje, nepodložené prameny však uvádějí, že byla příslušnice pomuckého rodu Hasilů. Základy vzdělání získal Jan ve škole při farním kostele sv. Jakuba. Ve studiu pokračoval v Praze. V letech 1369-1380 byl veřejným notářem a zároveň pracoval v úřadě generálních vikářů jako oltářník v katedrále sv. Víta. Vzdělání si doplnil studiem církevního práva v italské Padově. Jeho kariéra strmě stoupala. Pražský arcibiskup Jan z Jenštejna jej jmenoval svým generálním vikářem ve věcech duchovních. Historické prameny hovoří o tom, že Jan zemřel, protože 10. března 1393 potvrdil volbu nového kladrubského opata, čímž zmařil plán Václava IV. založit v západních Čechách nové biskupství, a tím oslabit vliv a moc pražské diecéze. Jiné prameny uvádějí jako příčinu Janovy smrti skutečnost, že se opovážil kritizovat samotného krále. Pravý důvod tragického konce světce tedy lze jen dohadovat. Možná i proto stále přežívá barokní legenda, která jej proměnila ve zpovědníka královny Žofie, jež říká, že ani při mučení nechtěl prozradit zpovědní tajemství královnino, třebaže sám král se účastnil jeho mučení tím, že Jana osobně páčil na boku pochodní. Generální vikář dr. Johánek z Pomuku umřel při mučení 20. března 1393 a jeho tělo bylo večer o deváté hodině vhozeno z pražského Kamenného mostu do Vltavy. Teprve 17. dubna 1393 Janovo tělo našli při pravém břehu Vltavy cyriaci z nedalekého kláštera a pohřbili jej. Snad v roce 1396 byly ostatky přeneseny k pohřbení do Chrámu sv. Víta. První pokusy o svatořečení mučedníka se objevily již v polovině 17. století. Nález jeho údajného jazyka v roce 1719 (dnes již víme, že se jednalo o zachovanou mozkovou tkáň), který byl oproti ostatkům neporušen, byl pokládán za zázračné znamení, a byla rozpoutána nová vlna snah o svatořečení. Za svatého byl prohlášen 19. března 1729 papežem Benediktem XIII. V křesťanské ikonografii bývá svatý Jan zobrazován jako kanovník, mezi jeho atributy se řadí křížek, pět hvězd zářících kolem hlavy, jazyk, kniha, lebka a prst u úst.

Region: Novoměstsko a Žďársko

Město: Vojnův Městec

URL:

Zpřístupnění: volně přístupné

Bezbariérový přístup: ano

GPS: 49°40'46.446"N, 15°52'37.892"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.6795683,15.8771922&z=12>

Obrázky:

